

[Krarup.]

for sig. Det er imidlertid udtryk for, at denne sag virkelig indbyder til eller — for at sige det stærkere — hidser op til at bruge et stærkt udtryk.

Som jeg sagde i mit første indlæg, er det en bitter strid, der her er rejst, og jeg beklager, at vi er blevet presset så hårdt op, som vi er. Der blev sagt før, at med det sagsanlæg, som der har været talt om — jeg antydede, at det muligvis kunne komme, og nu hører jeg, at formanden for De danske Menighedsrådsforeninger, arkitekt Frederiksen, allerede har bebudet, at han vil se at få de andre menighedsråd til at stå bag ved et sådant sagsanlæg, så det er altså noget der er under overvejelse —, blæser menighedsrådene selv op til storm. Ja, men hvorfor gør de det? Det gør de, fordi de vil forsvare det, som de synes det er deres pligt at forsvare. Jeg synes ikke, man kan skyde skylden på menighedsrådene; man må lægge ansvaret på dem, der trænger dem op i en krog, så de bliver nødt til at forsvare sig gennem sagsanlæg.

Kirkeministeren sagde, at jeg skulle være varsom med at tale på kirkens vegne. Jeg ville være tilfreds, om mange flere ville tale på kirkens vegne. Men hvad er det at tale på kirkens vegne? Jeg har her prøvet på at give udtryk for, hvad de 400 menighedsrådsmedlemmer udtalte dernedefra. Jeg må antage, at kirken taler igennem dem, og da de ikke selv kan komme til orde i dette høje ting, er det, jeg låner min stemme til at bringe *det* videre, som de gerne vil have sagt. Det kalder jeg at tale på kirkens eller menighedsrådenes vegne, men jeg skal nok lade være med at skrue mig op til nogen særlig stilling her.

Jeg opfordrer, som jeg gjorde det før, ærede medlemmer af det høje ting til at undlade at stemme for dette lovforslag, som jeg finder uheldigt, men i hvert tilfælde, når det kommer til afstemning om de enkelte forslag, da at stemme for ændringsforslag nr. 4. Kunne det blive vedtaget, stillede sagen sig jo betydeligt anderledes.

Kirkeministeren (Frede Nielsen): Da jeg første gang replicerede, var der en ting, jeg glemte at omtale, det vil jeg gerne gøre nu. I den artikel, som hr. Jepsen Christensen har skrevet, og som det ærede medlem hr. Krarup citerede, forekom også den påstand, som jeg tidligere har mødt, at de husmænd, der nu har lejet noget af præstegårdsjorden, vil blive frataget den jord, hvis man får dette forslag gennemført. Det er jo ikke rigtigt. Det er sådan, at de fleste af de hus-

mænd, der nu har lejet en del af præstegårdsjorden, hvis dette forslag gennemføres, vil kunne få det tilsvarende som tillægsjord. Det er ikke sådan, at det pludselig går tabt for dem. Jeg ser nok, at man fra menighedsrådsforeningernes side rører frem med det som et argument og søger at vildlede stemningen på det punkt. Men det er ikke rigtigt. I de allerfleste tilfælde vil man netop kunne sikre, stabilisere disse små husmandsbrug derved, at de i stedet for at være afhængige af muligheden for at kunne leje dette stykke jord i næste periode, får det som tillægsjord, altså en væsentlig gevinst for dem. Så den argumentation, man her er inde på, slår slet ikke til.

Det, venstre og konservative her er inde på, er at stille sig bag ved det, jeg vil kalde kampen for handelsværdien. Jeg beder Dem erindre, at der her er tale om jord faktisk i offentligt eje, en jord, som staten har dispositionsret over. Der er tale om det forhold, at den sønderjyske kirke ikke er afhængig, ikke skal leve fuldstændigt af det, denne jord kan give, men at den kommer ind under de sædvanlige betingelser, så at det, man har for lidt dernede, bliver tilskudt på samme måde, som det i andre tilfælde bliver tilskudt, nemlig igennem fællesfonden, gennem den fælleskirkelige ligning, der finder sted. Vi udskriver her i landet om året henved 8 mill. kr. i kirkeskat, der kommer alle de steder tilgode, hvor kirkens kapitaler, hvor indtægterne ikke kan bære de udgifter, der er, og det kommer næsten alle de sønderjyske sogne tilgode. Denne kirkeskat pålignes efter reglerne for indkomstskat til staten, altså efter indtægterne, og det vil igen sige, at langt den største part af de 8 mill. kr. betales af byerne. Det er ikke sådan, at det hele er afhængigt af den indtægt, man kan skabe sig dernede, og at man ville kunne klare det, hvis man fik handelsværdien. Man kommer i visse tilfælde til at betale lidt mere lokalt, men som jeg har påvist, drejer det sig i mange tilfælde kun om meget små beløb.

Det ærede medlem hr. Krarup mindede igen om plenarforsamlingen, og det ærede medlem mente, den var udtryk for stemningen, som den nu engang er i menighedsråds kredse dernede. Jeg har det at sige om disse møder: de holdes — og det gjorde dette møde også — på en hverdag om eftermiddagen. Hvor mange husmænd og arbejdere tror det ærede medlem kan ofre tid på at rejse bort og ofre penge på opholdet? Hvor mange kommer der ved de lejligheder? De folk, der møder ved disse lejligheder, når forsamlingerne afholdes en søgnedags